

Название публикации	Где печаталась (наименование журнала № дата выпуска)	Автор
Уйнаныкта, йырланыкта	Газета “Атайсал”, 07.07.2017 г. №27	Аллабердиа Л.Р. родитель старшей группы
“Ғәзелшаны тазаланык”	Газета “Атайсал”, 14.07.2017 г. №28	Воспитатели Ташбулатова А.А. Хасанова А.Ш.
“Природа – наш общий дом”	Газета “Сибайский рабочий”, 12.08.2017 г. №24	Воспитатели Ташбулатова А.А. Хасанова А.Ш.
“Балағызға ышанығыз”	Газета “Атайсал”, 20.10.2017 г. №42	Воспитатель Идрисова Р.Х.
“Бәпембә”ле көләс балалар	Газета “Башкортостан”, 27.10.2017 г. №125	Хәбәрсе Розалия Мударисова
Шиғырзар йыйынтығы “Көзһылыу”, “Сөмбөлә”	“Акбузат” журналы № 10, 2017	Воспитатель Зигангирова Гульнара Маратовна
“Балсықты еүеш сакта әүәлә”	Газета “Атайсал”, 17.11.2017 г. №46	Учитель-логопед Уразбаева А.Ф.
Хуш киләһең “Бәпембә”	“Акбузат” журналы	Хәбәрсе

(Акбузат б/б тураһында)	№ 11, 2017	Миңлегөл Тайсина
Йола байрамы: “Бойзай уңһа, аш булыр”	“Акбузат” журналы сайты	Муллахметова Г.З. родитель подготовительной группы
“Курмас байрамы”	Газета “Атайсал”, 15.12.2017 г. №50	Муллахметова Г. родитель подготовительной группы
“Акбузат” тар йола һаҡлай	Газета “Атайсал”, 29.12.2017 г. №52	Хәбәрсе Айгөл Торсонбаева
“Тағарак элдек”	Газета “Атайсал”, 02.02.2018 г. №5	Воспитатели Ташбулатова А.А. Хасанова А.Ш.
“Поможем пернатым”	Газета “Сибайский рабочий”, 03.03.2018 г. №24	Воспитатели Ташбулатова А.А. Хасанова А.Ш.

Поможем пернатым

Холода - это очень суровое испытание для птиц.

А ведь они наши верные друзья и помощники.

Некоторые птицы не могут пережить долгую зиму из-за голода и холода и погибают. К счастью, многие люди это понимают, делают кормушки, вывешивают их в парках, скверах, во дворах и подкармливают пернатых друзей.

Воспитанники подготовительной группы детского сада «Акбузат» и их родители также не остались равнодушными к судьбе птиц. Недавно они приняли участие в экологической акции «Накорми птиц!». В городском парке ребята установили кормушки и насыпали туда хлебные крошки, зерна, разные крупы. Родители с детьми проявили большую фантазию при изготовлении кормушек, и поэтому теперь парк напоминает небольшой городок для птиц.

На обратном пути ребята раздавали прохожим буклеты и памятки. Дети и родители остались довольны организованной акцией, ведь забота о птицах - это доброе дело для всех нас.

Мы призываем всех быть неравнодушными и помогать птицам!

А.А. ТАШБУЛАТОВА,

А.Ш. ХАСАНОВА,

воспитатели группы «Одуванчик»

д/с «Акбузат».

публики. Учитель-логопед школы № 100 Абдуллина Р.Б. участвовала во Всероссийском конкурсе «Лучшая методика года» с разработкой «Коррекция чтения», она достойно представила в столице наш город и впоследствии провела с логопедами города «Школу передового опыта». Учитель-логопед школы № 35 Монастырёва Ю.П. была участником городского конкурса «Учитель года», показала высокие результаты и была отмечена в номинации «Лучшее представление профессии».

Ежегодно в городе проводятся творческие встречи учителей-логопедов: «Встреча поколений», «Посвящение в профессию»,

«День логопеда», «Логопедичник» и другие, которые помогают выявить многие таланты наших логопедов.

О достижениях уфимских логопедов можно ещё рассказывать много: они талантливы, добры, красивы, нежны, и по-настоящему преданны своему делу.

Нет на свете ответственной дела,
Нет, наверное, дела нужней,
Чем ущербных, несчастных, несмелых
Превращать в полноценных детей.
Только тот, в ком горит сила знания,
Сердца разума, творчества свет,
Заслужил высочайшее званье:
Дефектолог, Учитель-логопед!

ОРГАНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЛОГОПЕДИЧЕСКИХ ГРУПП В ЗАУРАЛЬЕ

Азнабаева Ф.Г.,

старший преподаватель кафедры ДиПО БИРО г. Уфа

Нарынбаева А.З.,

учитель-логопед высшей категории
«Центра развития ребенка» – детский сад «Акбузат» г. Сибай
Отличник образования РБ

Харисова М.Р.,

учитель-логопед высшей категории
«Центра развития ребенка» – детский сад «Акбузат» г. Сибай
Отличник образования РБ

Город Сибай – является столицей башкирского Зауралья Республики Башкортостан. Наш город подарила стране много выдающихся личностей в различных сферах человеческой деятельности. В недавнем прошлом при анализе состояния логопедической помощи детям башкирской национальности дошкольного возраста в качестве негативных основных моментов отмечались отсутствие квалифицированных специалистов-логопедов владеющих родным языком и отсутствие логопедических групп ДОУ для детей с нарушениями речи на башкирском языке.

В условиях модернизации содержания образования существенно возрастает роль воспитательно-образовательных учреждений, изменяются цели и задачи их деятельности, в частности, цели и задачи обучения родному и русскому языкам в соответствии

с требованиями Закона о языках народов России и Республики Башкортостан. Закон Республики Башкортостан «Об образовании» также нацеливает на равноправное овладение родным и русским языками. Ребенок любой национальности, проживающий в Башкортостане, имеет возможность изучать свой родной язык, культуру, обычаи и традиции. Овладение башкирским языком является важным условием успешности ребенка в социальном и интеллектуальном развитии.

Речь открывает доступ ребенка ко всем достижениям человеческой культуры. С развитием речи у ребенка связана развитие основных психических процессов и формирование личности в целом. Исключительное значение речи в развитии ребенка делают важным знание условий и факторов, способствующих её совершен-

2 февраль 2018 йыл, № 5

● Тәбиғәт һәм без

Кыш—беззең якта калған коштар өсөн бик ауыр мизгел. Канатлы дустарыбыздың кайһы берәүзәре урманда йәшәү шарттары эзләй, икенселәре ауыл-калаларзы хуп күрә. Уларзың һыуыктан түгел, ә аслыктан үлеүе бөтәбезгә лә мәғлүм.

Тағарак элдек

Коштарға ярзам итеү һәм бәләкәстәрзә тирә-якка һөйөү тәрбиәләү йәһәтенән «Ақбузат» балалар баксаһында «Коштарзы ашат!» исемле акция ойшторолдо. Унда мәктәпкә әзерлек төркөмө балалары ата-әсәләре менән берлектә катнашты. Сара барышында төрлө-төрлө тағарактар эшләнде. Уларзың фантазияһы шул тиклем бай булып сықты. Канатлы дустарыбыз өсөн булдырылған «ашханалар» кала паркына эленде. Юлда осраған кешеләргә «Коштарзы ашат!» тигән буклеттар һәм искәрмәләр таратылды.

**Ә.Ташбулатова, Ә.Хәсәнова,
«Ақбузат» балалар баксаһы
тәрбиәселәре.**

"АКБУЗАТ" ЖУРНАЛЫ

вчера в 8:41

Йола байрамы: "Бойзай уңһа, аш булыр"

«Акбузат» балалар баксаһы коллективы балаларзың үз телендә аралашыуына, башкорт халкының йолаларын, ғөрөф-ғәзәттәрен өйрәнеүенә зур игтибар бүлә. Яңыраҡ безгә, ата-әсәләргә, «Бәпембә» сығарылыш төркөмөнөн матур тамашаһын – «Курмас» байрамын күрергә насип булды. Тәрбиәселәр Ташбулатова Әлфиә Әдиф кызы, Хәсәнова

Әлфиә Шәфкәт кызы балаларға аралашыу формаһында йола байрамының төшөнсәһенә өйрәттеләр, байрамдың килеп сығышы, уның файзаһы тураһында бәйән иттеләр. Тәрбиәләнеүселәр зә бойзай, икмәк тураһында йырзар, такмактар йырланылар, әйтемдәр, мәкәлдәр әйттеләр, йолаға арналған кызыклы уйындар уйнанылар, бейенеләр. Был алымдар балаларға башкорт халкының тәбиғәт менән айырылғыһыз икәнән исбат иттә. Йыйһангирова Гөлһара Марат кызы өләсәй роленда булып байрамды йәнләндәрһә, ә музыка яғынан Кунакбаева Гөлһәзирә Роберт кызы байрамды бизәнә. Иң һуңынан инде балалар кыззырылған курмас тәмләп, төрлө теләктәр теләнеләр.

Ата – әсәләр исеменән:
Муллахмәтова Г.З.

АКБУЗАТ

№11.2017

төрлө номинацияларға өңөү яуланы. Шағирәнең йылылык бөркөп торған шиғырҙарын бик тырышып ятлаған бит улар. Ә инде шиғыр языусы балалар «Алтын бишек», «Изгелек», «Хыял»

номинацияларында көс һынашты.

Фестиваль дәртле йыр-бейеүҙәр, уйындар менән үрелеп барҙы. Өңөүселәрҙе республикабыҙға танылған шәхестәр котланы, иштәлекле бүләктәр тапшырҙы.

Ниһайәт, «Башкортостан Республикаһы» Нәшрият Йорто генераль директоры Венера Мизхәт кызы Хәкимова, серле конвертты асып, Гран-при яулаусыны иглан итте. Иң төп бүләккә лайыҡ булуысы кыз – Бөрйән районы Әбделмәмбәт мәктәбе ухыусыһы Айгөл Сөләймәнова икән! «Бәләмбә» шиғриәт фестивалендә ул йыл һайын катнаша. «Аҡбузат»тың күптәнге тоғро дуһы ла!

«Аҡбузат» журналы баш мөхәррире Тамара Искәндәриә-Юлдашева, сараны йомғаҡлап, былай тине:

– Бәләмбә орлоктары һымаҡ, изгелек, миһырбан, шиғриәткә һөйөү, халкыбыҙҙы яратыу хистәре йыраҡка-йыраҡка осон! Дуһтарыбыҙ күп булһын!

Бәләмбә һауаға нисек һибелһә, шиғри күңелле кескәй балалар ға республикабыҙ буйлап шулай таралды. Киләсәктә уларҙың билдәле шәхестәр булып үсеп етеүҙәренә иманыбыҙ камил!

АКЪУЗАТ

№10.2017

Көзһылыу

Бөтә тәбиғәтте бөгөн
Буяным сыбар төскә.
Баксалағы уңыштарға
Етмәй бит әле көс тө!
Байрам мул, йомарт булһын, тип
Барыһын да үстәрҙем.
Шатлык-кыуаныстарымды
Алып килеп еткерҙем!

Гөлнара ЙЫҢАНГИРОВА

Сөмбөлә

Йәмле көзгәр тыуғанда,
Алтын башак тулғанда,
Бүләктәр һалып кәрзингә
Сөмбөлә килде безгә.
Һарғылт-кызыл сәстәрән
Көзгә елдәр тирбөтә.
Баксалағы емештәрҙе
Безҙең байрамға илтә.
Быйыл безҙе һизәр көтә,
Көз быйыл һисек килә?
Һөйләп бирсе һин безгә,
Көз һылыуы Сөмбөлә!

Тәрбия

Балағызга ышанығыз

Күп көнө ата-әсәләр бәләкәстәре балалар баксаһына ике көн йөрөй за ките тип зарлана. Шундай хөл булмаһын өсөн сабыйзы балалар баксаһына алдан өзәрләргә көрөк. 2 йөшлөк балалар (улар тап ошо йәштә балалар баксаһына йөрөй башлай) өйрөнгөн халыпта-рыннан яңыһына тиз генә күсә алмай. Көскөйзәр яңы шарттарға ауыр күнәгә, тәрбиәсәләргә, тиствәрзәрәңә ылығып ките алмай йөсөйсөй. «Зур ихтыяж булмағанда, бала менән был осорзә өйзә ұлтырып тороу хәйерләрәк», — ти психологтар за.

Әммә шундай заманда йөшәйбөз, әшләмәйкөсә булмай. Мәктәпкәсә йөштөгә, балалар үчреждениһына төрлө гәйләләрзән төрлө тәрбиә алған балалар йыйыла. Уларзы яңы мөхиткә өйрәтәү, күңелдәрән көйләү өсөн тәрбиәсә бик күп көсә һала. Был тәңгәлдә уға ата-әсә ярзам итһә, балалар баксаһына өйрәнәү тизәрәк үтә. Әйтәйек, баланыз калак тотоп ашай белһән, көршәккә үзә барһын, шулай ук бәләкәстәң кәйенә, сисенә бөлөүә лә үзәнә ышанысты әрттыра. 25 йыл тәрбиәсә булып зшләү дәүәрәмдә күзәтәүәлмәсә, һуңғы осор-

за балаларзың күбәһә памперста йөрөй, ашай, кәйенә белмәй. Бала үзәнә көрәклә нәмәләрзә үзә зшләй белгәндә генә яңы урынға, яңы мөхиткә тиз өйрәнә. Сабый көрәк мөлдә ярзам да һорай белһән. Көн тәртибән дә ййлап балалар баксаһындағысә итеп үзгәртәгәз. Витаминдәр зсәү, тын алыу гимнастикаһы, күбәрәк саф һауала йөрөү, сыйнықтырыу тик файзаға ғына булып. Үз аллы уйнай белгән бала тиствәрзәрә менән уртақ телдә тизәрәк табасак. Шуға ла бәләкәсәгәззәң курсак, машина менән уйнауым, һүрәт төшәрөүән, китап «укһуы» һул-

лағыз. Балағыззы бер нисә сәғәткә туғандарығыз менән халдырып тороғоз. Ұл шулай башкаларзән тартынмасқа өйрәнәр. Үзән матур тотканы өсөн бүләк йәки күстанас алып хайтырга оһотмағыз.

Ата-әсәләргә иң зур көңәш шул: балағызға ышанығыз. Тәрбиәсәгә лә. Хафаларығыззы ситкә хуйығыз. һеззәң бар уй-фөкәрзәрәгәз күңел торошоғзә сағыла, шуға үзәгәззә тыныс тотоғоз, әшгәгәззә тик якшыға көйләгәз.

Разиға Изрисова.
«Ахбузати балалар баксаһы тәрбиәсәһә.

Котлайбыз!

«Ишлайыр районының Матрай ауылында йәшәүсә хөрмәтлә Хәлимә Әхтәм кызы Таһированы оло-юбилейы—90 йәшә менән ихлас котлайбыз. Уға иң изгә, иң ақты теләктәрәбәззә һәм раһмәт һүзәрәбәззә өткәрәбәз. Кәзәрләбәзгә ныклы һаулык, имен тормош, күңел тыныслығы, балаларының изгәлек-мәрхәмәтенә койһоп, кәзәр-хөрмәт күрәп йәшәүән теләйбәз. һәр атқан таңға хуяһып, ауырмай-һызланмай, бәзгә ахыллы көңәштәрәңдә биреп йәзгәсә йәшә өлә!

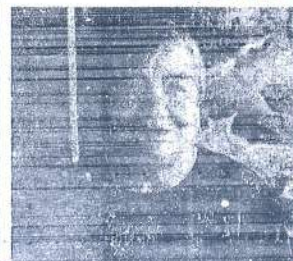
Сәл сәстәрәң бигерәк күркәм,
Күзәрәңдә һорур сабырлык.
Яғымлы һүз, тыйнақ ахыл—
Барыһынан үрнәк алырлык.

Оло ихтирам менән улдары, кызылары, киләндәрә, көйгүзәрә, өйән-өйәнсәрзәрә, бүлә-бүләсәләрә

Ололарға кәзәр һәм хөрмәт

Һөнәрәнә тоғро калған

Бәззәң арабызза матур тормош юлы үткән көшәләр бик күп, ләкин көңдәлек мәшәкәт, ығы-зығы менән уларзы күрмәйбәз. Ә бит тап шундайзәр изгә күңелә һәм якшы әштәрә менән йәшәй-шәбәззә бизәй, йөмлөй. Баймак районы Төркмән ауылында йәшәүсә милләт-төштәрәбәз менән осра-

Спорт

«Салауат» һуңғы дүрт уйымын ситтә уйнаһы. Минскиза Белоруссияның «Динамо»һын 4:2 һәбәнә өңәл бөззә канатландыра биреп хуйзы.

Дөрөсөн өйткәндә, белорус-

«Салауат» алтынсы урында

күбәрәк хужалар капкаһы алдың-солды маскәүләрә һиләргәз.

● Белгес кәңәше

Балсықты еүеш сакта әуәлә

Һөйләм төзөлешөн дәрәс кулланмау күптәргә хас. Без, гәзәттә, кыскартып, кабаланып һөйләшәбез. һорау-яуапты ла бер һүз менән генә әйтәп өйрәнгәнбез. Өлкәндәрзәң был хатаһы кәскәйзәргә лә күсә. Грамматик яктан дәрәс, лексик яктан бай һәм фонетик яктан асык, таза телмәр формалаштырыу—балалар баксаһының һәм гаиләнең төп бурысы.

Баланың телмәре—улбалсык: еүеш сакта кәрәк форманы бирау өнеләрәк. Каткан балсык менән бер ни әүәләп булмаған кеүек, кәскәйзәргәң һөйләше менән дәвакытында шөгәлләнеу якшы. 5-6 йәштәгеләр туған телдең бәтә өндәрен дәрәс әйтәргә тейеш. Был вахытта катмарлы һүзәрзә шығытыу өстәндә зште дауам итеу әһәмиәтлә булып. Игтибарзы һуң барлыкка килеусә өндәргә йүнәлтәргә кәрәк (ш, ж, ч, щ, л, р). Өн анализы зшләу укыуға һәм язлуға әзәрлөк шарттарының берәһе булып тора. Фонематик ишетәу һәләтенәң якшы үсәшкән булуы шәрт. Тап ошо сакта баланың кызыкһынуы барлыкка килә, һөйләш ритмын һәм темпын йә-

ләу, дикцияны якшыртыу өсөн күнегәүзәр зшләу зарур.

Алтынсы йәштәгә баланың телмәре бәтә яктан камиллаша. һүзлөк запасы арта, грамматик яктан төзөлшә якшыра, бөйләнәш барлыкка килә. Был вахытта ярайһы ғына үсәшкән телмәргә зйә, аралашканда фразалар менән куллана, һораузарға анык һәм асык яуап бирау, үзә менән булған хәл-вақиғаларзы һөйләй. Предметтарзың һәм күренештәрзәң билдәлә сифаттарының ғына айырмай, шулай ук улар араһында сәбәп-әзәмтәләрен аңлата ала, вахыт, шарт, сағыштырыу һәм башка мәнә-сәбәттәрзә билдәләй.

Тистерзәрә менән аралашканда балалар тауыштың көсөн

һәм бөйкәләгән үзгәртә, һүзәрзә аңлап, мәғанәһенә ярашлы кулланырга, улдрзы дәрәс әйтәргә өйрәнә. Телмәре якшы үсәшкәндәр тира-йүндәгеләр менән иркен аралаша, һораузар бирау, үз фекерен, теләктәрен аңлайшлы итеп әйтә. Өстәһәзлөгә булған кәскәйзәр үзәрәнең һөйләшкәндә хатаһын аңлай, ояла, өндәшмәүзә хуп күрә һәм был, әлбиттә, уның характерына ла йогонто яһай. Ата-әсәләрзәң был оската мәктәпкә тикләм логопедка мәрәжәгә итеуә хәйрәләрәк. Ни тикләм иртәрәк башлаһаң, шул тикләм һәзәмтәһә һәйбат буласак.

Айгөл Уразбаева,
«Ахбузат» балалар баксаһының укытқыусы-логопеды.

Һотлайбыз!

³²⁴⁵ Баймак районы Иске Сибай ауылында йәшәүсә өсәйебез, көйнәбез, өләсәйебез **Абдуллина Миңсифа Локман кызын** юбилейы менән хотлайбыз. Кәзәрлөбезгә ныкпы һаулык, бәхәтлә, озон гүмер, күңел тыныслығы теләйбез. һәр атқан таңға хыуанып, безгә ақыллы кәңәштәр бирәп, атайыбыз менән именлектә, һаулыкта озон гүмер итегез.

Һотлау менән—кыздарығыз Гөлһаз, Әлһиһә, кейәүзәрегәз Расих, Әхтәм, әйән-әйәнсәрзәрегәз Рәһил, Раушания, Камилла, Нурания.

³²⁴⁶ Баймак калаһында йәшәүсә апаыбыз **Шәһизә Муллахмәт кызы Байрамғолованы**—70. Күсей ауылында йәшәүсә кустыбыз **Рәфкәт Муллахмәт улы Байһазаровты** 60 йәшлөк юбилейзәры менән хотлайбыз! Ныкпы һаулык, озон гүмер, күңел тыныслығы, шатлык-хыуаныстарға бай якты көндәр теләйбез. Ез-нәйебез, киләнәбез менән тиң-татауы булып, балаларының, әйән-әйәнсәрзәрәнең кәзәр-хөрмәтен күрәп, артабан да бәхәтлә гүмер кисерәргә зһың!

Беззәң өсөн мәңгә кәзәрлә һез,
Бик тә якын, бик тә кәрәклә.
Якты жараш, йылы һүззән башка
Таба алмайбыз оло бүләктә.

Һотлау менән—Сәһизә һәм Вәһизә Байһазаровалар.

Сәйзә хаты өнеләрәк булһын өсөн, уның озон майлап алыу якшырак булып.

Цемент зрәтмәһенә шөкәр хушһәң, ул стенаһа нығырак тора.

Әгәр булу шөткәһи хаты булһа, уны бер минутка һайһап торған һөркәгә (уксус) тығып алырга мөһкин.

Кафель плитәһен еүеш көйә кырһну якшырақ, шул сакта ул онталмай.

Йыуыла торған обойзәрзәһи қояшлы урынға йәбәштермәгәз.

Сәһки һур төшкөн оската ул зһянлы матдә булөп сығара.

Карағусһыл тәстәгә обойзәрзәһи...

● Безгә язлар

Бай калаһы мәктәптәрендә юл-транспорт фәйһигәләрендә балалар йәрәхәтләнеуен профилактикалау буйынса саралар ойшотороу дауам итә. Каланың 14-сә мәктәбәнең башланғыс класс укыусылары юл хәрәкәтә хәуәфһезлөгә һағизәләрен, берәнсә ярҙам күрһәтәу һабактарын квест формаһында үзләштерзә.

#ФЕСТИВАЛДӘР

“БӘПЕМБӘ”ЛЕ КӨЛӘС БАЛАЛАР

Күптән түгел Башкорт дәүләт курсак театрында III “Бәпембә” республика балалар шигриәте фестивале үттө. Унда йыл дауамында Интернет сәлтәрәндә үзәрәнең ижади оҫталыктарын күрһәткән балалар катнашты.

Матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары агентлығы, “Башкортостан Республикаһы” нәшриәт йорто һәм “Аҡбузат” республика балалар журналы ойшторған матур сара һәр кемдә мажаралы бала сак доньяһына

алып индә. Сәстәрән икенән үргән көлөкәс кызғарзың һәм, бөлөкөй булығарына карамастан, сәхнөлө ышаныслы баһып торған салауаттай батырғарзың сығыштары сағыу, үзәнсәлеклә, ихлас булды. Ғафури районы Красноусол хасабаһының башкорт гимназияһы укыусыларының матур бейүзәрә, Сибай ҡалаһы балалар бақсаларынан килгән бөлөкәстәрҙең кыйыу сығыштары, Бөрйән районы укыусыларының берҙәмләгә, баш ҡаланың 14-сә музыка мәктәбе укыусыларының йырмоңо, Архангел, Ейәнсура,

Ауырғазы, Йөрмөкөй, Баймаҡ райондарынан килгән бөлөкәстәрҙең сығыштары аҡыштарға күмәлдә. Фестивалдә шағирә Фәүзиә Рәхимғолованың шигығарзын яттан һөйләүселәр араһында ла еңәүселәр билдәләндө. Шигығарзылар араһында иһә “Алтын бишәк”, “Изгөлөк”, “Хыял” номинацияларында еңәүселәргә дипломдар һәм бүләктәр, махсус приздар тапшырылды.

Бөрйән районынан килгән Айгөл Сөләймәнова үзәнең “Йөшөү көсө” тип исәмләнгән шигырын һөйләп, гран-приға лайыҡ тип табылды. Тырыш

кыз электрон ҡитап менән бүләкләндө.

Сараны конкурсанттарзың йыр-бейүзәрә менән бергә “Арғымат” этно-төркөмөнәң сығыштары ла бизәнә. Улар байрам мөхитә менән рухланған кызғарзы һәм малайғарзы дәрәтлә курай моңона, заманса башкарылған халыҡ йырғарына бейәтәп тә алды. Ата-әсәләргә, укытуусыларзы, тәрбиәселәргә, гөмүмән, кисәгә килгән һәр кемдә канатландырызы был сара. Республика басмаларының, гәзит-журналдарзың баш мөхәррирҙәрә, язуусылар, шағирҙар “Аҡбузат” ға атланып алға өлгән бөлөкөйҙәргә карап, киләсәктә зур өмөттәр бағлауғары хақында әйттө. “Бәпембә” республика фестиваленәң балаларзы рухлы, төллө итәп үстәрәүзә үз өлөшөн индәрәуен билдәләп, уны ойштороусыларға рәхмәт һүзәрәнен өткөргә.

Нисә йәштә булыуға карамастан, қояшлы бала сак иләнә баққан һайын күңәл нурлана. Киләсәктә үз төлдәрән белгән, һөләтлә, уңған кыйыу егет һәм кызғарыбыз үсәп киләуенә ихлас күңәлдән шатланаһың. Ә ятты киләсәккә күпәр матур саралар ярҙамында һалына. Быһылғы “Бәпембә” республика балалар шигриәте фестивале по уны үз миҫалында расланы.

Розалия
МӘЗӘРИСОВА

Ғәзелшаны тазаланык

Тәбиғәт косағына сыккан һәр кеше урманда, һыу буйҙарында үззәренең артынан сүп-сар калдырмаҫка, был йәһәттән балаларға өлгө булырға бурыслы.

Тәбиғәткә һаксыл караш тәрбиәләү максатында безҙең «Акбузат» балалар баксаһының «Бәпембә» төркөмө тәрбиәләнеүселәре һәм ата-әсәләр менән берлектә «Таза Ғәзелша» акцияһы үткәрҙек. Шарлауыктың эргә-тирәһен сүп-сарҙан тазаланык.

«Ғәзелша» акцияһынан һуң, акланда төрлө уйындар үткәрелде. Балалар һәм ата-әсәләр кәнәғәт булып кайтты.

*Ә.Ш.Хәсәнова,
Ә.Ә. Ташбулатова, Сибай
калаһы «Акбузат» балалар
баксаһы тәрбиәселәре.*

● Тәрбиә

Үйнанык та, йырланык та

Элек без, балалар, йәйге каникулды ғына түгел, уның менән бергә һабантуйзы ла көтөп ала инек. Үкенескә каршы, бөгөн был байрам ауылдарза үткәрелмәй. Уның карауы укыу йорттары, балалар баксалары ошо ише сараларзы узғарыузы күркәм традицияға индерзе.

Сибай калаһының «Акбузат» балалар баксаһында ла июндең йәмле бер көнөндә кескәйзәр өсөн һабантуй үткәрелде. Бәләкәстәр ток кейеп, калакка йомортка һалып йүгерзе, «ат сабышы»нда етезлектәрен һынап караны. Төрлө милли уйындарза теләп катнашты. Шулай ук «Таҫмалар байрамы», «Минең матур калпағым» кеүек конкурстар ойшторолдо. Әйткәндәй, эшләпәләр парады бик матур килеп сыкты. Сара йыр-моң менән үрелеп барзы.

Балаларға хәүефһезлек, юл кағизәләрен хәтерләтеү максатында «Юл тамғалары иленә сәйәхәт» тә

үткәрелде. Был сараны бесәй, светофор кеүек персонаждар бизәне. Саф һауала узғарылған сара һәр кемдең күңеленә хуш килде.

Без, ата-әсәләр зә, балаларыбыз өсөн ойшторолған саранан кәнәғәт калдык. Төркөм тәрбиәсегә Әлфиә Әдиф кызы Ташбулатоваға, Әлфиә Шәфкәт кызы Хәсәноваға, музыка етәксегә Гөлнәзирә Роберт кызы Кунакбаеваға рәхмәтлебез. Яуаплы эштәрәндә уңыштар теләйбез!

*«Бәпембә» төркөмө ата-әсәләр комитеты исеменән
Л.Р.Аллабирзина.*

ПРИРОДА - наш общий дом

ГОД ЭКОЛОГИИ

Воспитатели

детского сада «Акбузат»

Альфия Шафкатовна Хасанова

и Альфия Адифовна Ташбулатова

пригласили родителей и рассказали об одном из прекраснейших уголков Башкортостана - водопаде Гадельша.

К сожалению, многие отдыхающие не убирают за собой мусор. Родители совместно с воспитателями и детьми организовали акцию «Чистая Гадельша». Все участники мероприятия остались довольны результатом своего труда.

После трудового десанта воспитатели организовали конкурсы, в которых участвовали не только дети, но и родители.

Надеемся, что личным примером мы смогли доказать малышам, что к природе нужно обращаться бережно. Хотелось бы, чтобы такие акции организовывались чаще. Начни с себя и покажи пример своим детям!

Айгуль ГАЗИЗОВА,
от имени родителей детского сада
«Акбузат» группы «Одуванчик».

Бурные свавичи

Инновации в дошкольном образовании

Материалы зонального конкурса

ИННОВАЦИИ В УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

ПРОЕКТНОЕ УПРАВЛЕНИЕ КАК ФАКТОР УСПЕШНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДОО

Р. Г. ИДРИСОВА,

заведующий МДОБУ «Центр развития ребенка –
детский сад «Айбузат», Сибай

*Знание только тогда знание, когда оно приобретено
усилием мысли, а не памятью.
Л.Н. Толстой*

Известно, что на современном этапе развития дошкольного образования становится актуальным вопрос создания системы работы по внедрению в образовательный процесс детского сада метода проектов. Что такое проект? Проект – это одноразовая, не повторяющаяся деятельность или совокупность действий, в результате которых за определенное время достигаются четко поставленные цели.

Следует отметить, что управление ДОО в процессе проектирования – это коллективное творчество педагогов и родителей при оптимальном взаимодействии общественных советов ДОО: педагогического, управляющего, родительского, творческой группы и других. Управление проектами становится признанной во всем мире методологией проектной и инновационной деятельности. При этом важно учесть, что «проектное управление ДОО» – это тип управления совокупностью управленческих и образовательных проектов, реализуемых через параллельно-последовательное встраивание в общую систему деятельности учреждения, направленных на решение конкретных проблем и достижение определенных целей для стабилизации функционирования учреждения и обновления практики образования. Цель проекта – запланированное желаемое состояние объекта управления, для достижения которого осуществляется проект. Основным инструментом проектного управления детского сада выступает Программа развития детского сада, представляющая совокупность инновационных проектов, объединенных общей концепцией развития, направленных как на стабилизацию функционирования учреждения, так и на обновление практики образования. Движущая сила проекта – команда, в которой входят педагоги, родители (законные представители) всего детского сада.

РЕАЛИЗАЦИЯ ПРОЕКТА

Проект реализуется через деятельность «Центров развития детей». Центры – это новая форма организации деятельности педагогических работников детского сада по разработке и введению нововведений,

обеспечивающих режим развития учреждения по приоритетным направлениям. Через данные центры все педагоги детского сада вовлечены в инновационную деятельность и управленческий процесс.

СРОКИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА: 2016 – 2018 г.г.

Алгоритм управления проектом состоит из следующих этапов:

I ЭТАП

- 1) анализ ситуации, проблемы детского учреждения;
- 2) перевод ситуации в комплекс организационных задач;
- 3) выработка идей, позволяющих ситуацию изменить;
- 4) отбор идей, проверка на реализуемость в конкретных условиях;
- 5) структуризация цели, оптимизация стоимости и времени, качества или других ключевых показателей проекта;

II ЭТАП

- 1) разработка плана по воплощению и реализации идеи;
- 2) создание проектной группы (команды), являющей ключевым механизмом развития деятельности детского сада;
- 3) организация деятельности специалистов внутри проектной группы (контроль проекта, коррекция, завершение).

Таким образом, запускается универсальный механизм, позволяющий реализовать идею или разрешить проблему с оптимальным использованием ресурсов. Предполагается запускать в детском саду процесс следующих проектирований:

ПРОЕКТ №1. «Мы за здоровый образ жизни»

Проект физкультурно-оздоровительного направления. Руководитель проекта инструктор по физической культуре и педагог-психолог.

АКТУАЛЬНОСТЬ. В основе разностороннего развития человека лежит здоровье. Есть здоровье – человек жизнерадостен, хватает сил на саморазвитие, на успешную личную жизнь. Нет здоровья, так и толчется человек на месте, теряя то, что у него было. Именно для успешного будущего наших воспитанников, в дошкольном возрасте следует заложить основы здоровья, сформировать правильные представления о здоровом образе жизни.

ЦЕЛЬ. Пропаганда здорового образа жизни среди воспитанников и родителей, повысить стремление родителей использовать двигательную деятельность с детьми для формирования основ здорового образа жизни.

ЗАДАЧИ ДЛЯ ДЕТЕЙ:

- углублять знания детей о факторах, влияющих на состояние своего здоровья и окружающих;
- воспитывать привычку и потребность в здоровом образе жизни;
- вызвать интерес к спорту и физическим упражнениям.

ЗАДАЧИ ДЛЯ РОДИТЕЛЕЙ:

- дать представление родителям о значимости совместной двигательной деятельности с детьми;

- расширять знания родителей о физических умениях и навыках детей;
- способствовать созданию активной позиции родителей в совместной оздоровительной деятельности в детском саду;
- заинтересовать родителей в укреплении здорового образа жизни в семье.

ЗАДАЧИ ДЛЯ ПЕДАГОГОВ:

- разработать план мероприятий по проекту «Мы за здоровый образ жизни!»;

- создать развивающую предметно-пространственную среду по данной проблеме в группе;
- подобрать наглядный информационный материал.

ПРЕДПОЛАГАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ:

- приобретённые навыки помогут осознанно выбрать здоровый образ жизни;
- полученные ребёнком знания и представления о себе, о своём здоровье и двигательной активности позволят найти способы укрепления и сохранения здоровья;
- информация и практический опыт помогут родителям увидеть и лучше узнать работу детского сада по физическому воспитанию;
- родители получат необходимые теоретические знания об уровне физического развития своих детей.

ПРОЕКТ №2. «Мы вместе»

Проект по познавательному направлению. Руководитель проекта: старший воспитатель.

АКТУАЛЬНОСТЬ. Следует отметить, что сегодня немаловажной проблемой является педагогическое просвещение родителей. Первый этап самостоятельной жизни малыша - детский сад. Следует отметить, что родители являются первыми педагогами своего ребёнка. Они обязаны заложить основы физического, нравственного и интеллектуального развития личности ребёнка. Но без помощи квалифицированных специалистов реализовать свою роль «первых педагогов для своих детей» мамам и папам будет проблематично.

ЦЕЛЬ Разработка проекта модели образовательного развивающего пространства путем создания условий для всестороннего развития детей в специально организованной среде с учетом особенностей возрастного развития, осуществление психолого-педагогического сопровождения семей, повышение компетенции родителей в вопросах развития и воспитания детей.

ЗАДАЧИ:

- совершенствование системы работы детского сада по адаптации детей к условиям детского сада, обеспечению их ранней социализации и педагогическому просвещению родителей;

- создание предметно-пространственной развивающей среды и разработка «Модели образовательного развивающего пространства дошкольной группы, основанной на принципе индивидуального подхода»;
- создание условий для освоения родителями психологических и педагогических знаний и умений, способствующих эффективному развитию способностей ребенка;

- привлечение внимания коллег, педагогов-психологов, к проблемам построения взаимодействия педагогов и родителей в сфере образования.

ПРЕДПОЛАГАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ:

- привлечение родителей к осознанному воспитанию своих детей, совместно со специалистами детского сада;
- улучшение материально-технической базы детского сада за счёт привлечения дополнительных средств;
- становление партнёрских, доверительных отношений между детским садом и семьями воспитанников;
- создание открытой системы взаимодействия участников образовательного процесса в детском саду;
- решение конкретных проблем в вопросах воспитания дошкольников.

ПРОЕКТ №3. «Одаренный ребенок»

Проект по дополнительному образованию, руководитель проекта музыкальный руководитель.

АКТУАЛЬНОСТЬ. Проблема работы с одаренными детьми чрезвычайно актуальна для современного общества. К детскому саду предъявляются сегодня высокие требования. А что значит для родителей "хороший детский сад"? - Это детский сад, где дальше дети хорошо учатся в школе. - В этом детском саду должны работать высококвалифицированные педагоги. - В хорошем детском саду с ребенком занимаются не только на занятиях, но и в системе дополнительного образования. Именно поэтому так важно определить основные задачи и направления работы с одаренными детьми в системе дополнительного образования.

ЦЕЛЬ. Выявление одарённых детей и создание условий для оптимального их развития, а также способных детей, в отношении которых есть серьезная надежда на уверенный скачок в развитии их способностей.

ЗАДАЧИ:

- знакомство педагогов с научными данными о психологических особенностях одаренных детей и методических приемах работы с ними;
- обучение педагогов через методическую учебу, педсоветы, самообразование;
- знакомство педагогов с приемами целенаправленного педагогического наблюдения, диагностики;
- проведение различных конкурсов, позволяющих детям проявить свои способности.

ПРЕДПОЛАГАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ:

- увеличение числа одаренных и способных детей в детском саду;
- увеличение числа педагогов, владеющих современными методиками работы с одаренными детьми;
- повышение квалификации педагогов, работающих с одаренными детьми;
- создание системы работы с одаренными детьми;
- разработка и апробация новых образовательных технологий для работы с одаренными детьми;
- выявление проблем по различным аспектам работы с одаренными детьми.

ОЖИДАЕМЫЙ РЕЗУЛЬТАТ:

Таким образом, взаимодействие центров приводит к созданию новых методических продуктов, совершенствованию развивающей предметно – пространственной среды, появлению новых компетенций у всех участников образовательного процесса. Результатом проектной деятельности, введение инновационных преобразований в детском саду будут следующие:

- все педагоги нашего детского сада будут заняты проектной деятельностью;
- родители всех возрастных групп будут вовлечены в проектную деятельность;
- создается информационная служба;
- произойдет положительная динамика в развитии познавательной и творческой активности, расширения кругозора у воспитанников детского сада;
- сотрудники займут дополнительное стимулирование за инновационную деятельность;
- педагоги из носителей готовых знаний превращаются в организаторов познавательной и исследовательской деятельности для детей, при этом дети самостоятельно осуществляют деятельность поискового и исследовательского характера;
- создается психологический комфорт для всех участников педагогического процесса;
- педагоги повысят квалификационную категорию;

Происходящие инновационные изменения в детском саду являются фактором успешного развития учреждения.

Таким образом, система проектного управления становится частью общей структуры деятельности детского сада. В результате чего в детском саду создается комфортная среда, способствующая сохранению и укреплению коллектива, социального благополучия всех членов коллектива. Отношения внутри коллектива становятся более открытыми, строятся на доверии, носят поддерживающий характер. В целом

конкурентоспособность детского сада значительно повышается. Система проектного управления обладает достаточным потенциалом для решения проблем детского сада и является фактором повышения эффективности его деятельности.

ИННОВАЦИИ В РАБОТЕ С СЕМЬЕЙ.

ИННОВАЦИОННЫЕ ФОРМЫ РАБОТЫ С РОДИТЕЛЯМИ В ДОО

А. В. РУДЕНКО,

воспитатель МДОБУ ЦРР д/с «Белочка», г. Сибай

Жизнь любого человека начинается с семьи. Как нет идеально похожих людей, так нет совершенно идентичных семей. Что это такое? И как проходит работа педагога с семьей в детском саду?

Семья – предмет изучения разных социальных наук. В каждой науке даётся своё определение понятию «семья». Данное понятие многогранное. Но каждое определение подтверждает, что это малая группа, ячейка общества, в которой люди связаны между собой определёнными отношениями.

Модернизация системы образования в России предъявляет новые требования к дошкольным образовательным учреждениям, и к организации в них воспитательно-образовательного процесса, и к уровню качества образовательных услуг, что способствует тому, что инновационные технологии все плотнее входят в нашу жизнь. В нашем дошкольном учреждении тоже возникла проблема по взаимодействию с родителями воспитанников. Педагогическая пассивность родителей, непонимание родителями своей воспитательной функции, нежелание установить единые требования к ребенку в детском саду и семье несформированность у родителей «педагогической рефлексии» - неумение самокритично оценить себя как воспитателя, поставить себя на место ребенка, посмотреть на ситуацию его глазами, появление множества организаций дополнительного образования занятость и экономическое неблагополучие взрослых также бывает иногда причиной безучастия и незаинтересованности в жизни детей.

Таким образом, на основе всего этого можно сделать вывод, о необходимости нововведений в сотрудничестве с родителями. Поэтому необходима разработка и внедрение системы работы для активного включения родителей в жизнь дошкольного учреждения. Все это позволяет рассматривать работу с родителями как важное условие успешной педагогической деятельности дошкольного учреждения на современном этапе модернизации системы образования.

- Йомро икмек тылсымлы кызыл юлдан кызыл келем алган да артабан төгөрөп киткөн. (Ошо рәүештә Йомро икмек һары, йәшел юл буйлап сәйхәт итә).

- Йомро икмеккә һеззә мәнән тылсымлы юл буйлап йөрөү бик нүңелле булды. Ул тылсымлы юл буйлап йөрөгәндә һиндәй кәләмдәр алды өлө? Йомро икмек һезгә төслә кәләмдәрән бүлөк итә һәм ошо түңәрәктәргә буярга тәкдим итә (*балалар һүрәттәр эшләйзәр*).

- Балалар, һеззә һүрәтбәз һимәгә оңшап калды? (Светофорга). Светофор һисә төстән тора? Бына һез Йомро икмеккә ярзам иттек. Ул светофор һүрәтән алып тагы ла сәйхәткә сыгып киткән.

Шулай итәп, «Тылсымлы юл» кулланмаһы ярзамында балаларҙың танып – беләү, уйлау һәләттәргә арта, телмәрзәргә лә үрәшә. Хәүәфһезлек һағизәләргә буйынса тәү төшәнсәләр алалар.

ТРИЗ технологияһында Луплия түңәрәктәргә кулланмаһы

Луплия түңәрәктәргә буйынса төрлө уйындар уйнарга була. Ул һер күсәргә әләнгән өс балдаклы булырга мөһкин. Ә һескәйзәр төркөмдә икә балдаклы кулланма мәнән эш итәү яхшыраҡ. Түңәрәктәргә пластиктан йөки калып картондан эшләргә мөһкин. Түңәрәктәрҙең һәр һер секторына липучкалар йәбештерелә, һыл һер балдактарҙы төрлөсә кулланырга мөһкинсәлек һирә, тик һүрәттәргә гәнә аламаштырып торорға һерәк буласаҡ.

Һин һыл балдактарҙы балаларҙың хәүәфһезлегән һаҡлау буйынса бәләмдәрән һығытыу өсөн кулланам.

Уйың "Һимә өтмәй?"

Бәрәнсә түңәрәккә һер деталә өтмәгән транспорттарҙың һүрәттәргә куйыла. Икәнсә түңәрәккә ошо транспорттарҙың өтешмәгән деталдәргә бәркәтәлә. Уйыңдың мақсаты: икә түңәрәктәрҙең секторҙарын тап килтереп транспорттарҙың деталдәрән табуу.

Рульһез машинаға – руль

Тәгәрмәсһез автобуска – тәгәрмәс

Вагонһың поезға – вагон

Прицепһың тракторға – прицеп

Кузовһың йөк машинаһына – кузов

Фараһың машинаға – фара

Һанатһың самолетка – һанат

Кабинаһың машинаға – кабина

Шулай итәп, ТРИЗ уйындары аша хәүәфһезлек һағизәләргән үзләштереп була, тагы ла балаларҙың бәйләнәшлә телмәрзәргә үсә, ижади һәләттәргә байһы һәм һекәрләү хәүәһе арта.

һығымта:

Кулланылған технологиялар, бәрәнсәнән, мөһтәпкәсә йәштәгә балала төплә бәләм алыуға кызыкһыныуын арттыра. Икәнсәнән, кызыклы уйың формаһында ойшторолған эшмәкәрлек бәләм алыуы өңәл үзләштерәргә ярзам итә, баланың эшсәнлегә, өзүмләгә юғары һимәлдә була. Өсәнсәнән, бала һекәр йөрәтәргә, һығымта яһарға өйрәнә. Дүртәнсәнән, үз аллы эшләү һәләтә, үрәш мөһкинлегә арта.

“ЛӘҺБУК” – БАЛАНЫҢ ТАНЫП БЕЛӘУ ҺӘЛӘТЕН ҮСТЕРӘҮСӘ ТӨН САРА

М.Р. ХАРИСОВА, өлкән тәрбиәсә,

Ә.Ә. ТАШБУЛАТОВА, тәрбиәсә,

Ә.Ш. ХАСАНОВА, тәрбиәсә,

Муниципаль мөһтәпкәсә бәләм бирәү бюджәт үчрәкдениһы
Бала үстәрәү үзәгә – “Аһбузә” балалар бақсаһы

“Бала заманына һарап тыуа” – тип юкка һына өйтмәгәндәрзәр. Ә заман талабы буйынса педагог һисәк булырга тейәш? Бөгәнгә педагог төрлө яһлап үрәшкән, заман мәнән бәргә атлаусы, яңы алымдарҙы, мөһлүмөт технологияларын ошта куллана бәләүсә, әзләнәүсән алдыңғы һарашлы булырга тейәш. Педагогтарҙың төп бурысы – төплә, ижади һекәр йөрәткән, инициативалы, төрлө проблемалы ситуацияларҙан сыға бәлгән, телмәр мәзһиәтә үрәшкән шәхәс тәрбиәләү. Һыл бурыстарҙы тормошка ашырыуға, әһбиттә педагогтың программа материалын һөзөмтәлә үзләштерәргә ярзам итерлек яңы алымдар, технологиялар һайлап ала бәләү мөһим. Сөнки хәзәргә заман балалары элеккәгә һарағанда күпкә аңлыраҡ, үткәрерәк. Уларҙы кызыктырырга, мауықтырырга, өзүмләгәнә бәй йүнәләш бирәү һерәк. Ә педагогтар заман бәргә атларға, һатта, унан саҡ һына алдарак барырга тейәш.

Федераль дәүләт бәләм бирәү стандарты талабын тормошка ашырыу мақсатында һәр педагог үзәнә педагогик эшмәкәрлегәндә тәрбиәүи мақсатты үз өсөнә индәргән, ыңғай һөзөмтәләр бәргән, баланың йәш үзәнәлегәнә тап килгән яңы һарашлы эш формаларын һәм алымдарын әзләй. Стандарт талабына ярашлы сифатлы бәләм бирәү өстәндә эшләргә тырыша. Әһбиттә, бәләм – тәрбиә бирәүзән сифатын күтәрәү барыһынан да әлек түбәндәгә һарттарҙы үтәүгә һағыла:

> стандарт талабына ярашлы төркөмдәрзә предметлы – үстәрәүсә мөһит булдырыу;

> педагогтарҙың үз – бәләм һимәлән, профессиональ компетентлығын үстәрәү;

> кадрҙарҙың квалификацияһын күтәрәү;

> яңы технологиялар кулланыу;

- белем –тәрбия биреу процесын фәнни - методик янтан төммин итеү;
- белем биреу учреждениеһиң матди базаһын якшыртыу;

АКТУАЛЛЕЛЕК

Безең "Анбузат" балалар бахсаһиңда ла бик күп яңы технологияларға өстөнлек бирелә. Сөнки яңы технологиялар балаларҙың хызыҡһиңиңиң арттыра, материалды төрөнөрәк үзләштереү өсөн теләк булдыра, балаларҙың эзләнеү-тикшеренеү эшмәкәрлеген, ижади һәләтен үстереү мөмкинлеген бирә. Тәрбиәсе тарафынан режим барышында һәр ойшторолған эшмәкәрлек балаға тейешле кимәлдә белем һәм тәрбия бирһән өсөн, уның йөкмәткеһе һәм үткәреләү сифаты юғары булыуы мотлак. Шуның өсөн тәрбиәсе үзә лә камиллыҡка ынтылырға, һәр ойштороу эшмәкәрлеген төрлөндөрөп үткәргә, күберәк баланың инициативаһиңан сығып үткәреү мөһим.

Боронго хытай философы Конфуций былай тип өйткән.

Һөйләһең – онотормон,

Күрһәтһең – иста калдырырмын.

Үзөм эшләһәм – аңлармын!

Дөрөс, хак өйтөлгән һүзәр. Ысынлапта, төрлө проект алымын тулланып эшләү баланың үз аллы эшен ойштороуза, ижади фекерләү көүәһән үстөрөүзә, һәр баланың үз фекерен айта һәм яхлай белергә өйрәтөүзә юғары һөзөмтөгә килтерә. Тик уларҙы күз уңынан ыскындырмай, системалы рәүештә даими тулланыу отошло. Стандарт талабының тағы ла иң мөһим шарттарының берһеһе булып педагогтарҙың ата – өсөләр (заңонлы өөкилдәр) менән тығыз бөйлөнөшө тора: балалар, педагогтар, ата – өсөләр – педагогик процестың төп катнашыусылары. ЛЭПБУК технологияһиң ошоно күз уңында тота.

НИМӘ УЛ ЛЭПБУК ТЕХНОЛОГИЯҺИ?

"ЛЭПБУК" сит ил педагогикаһиңан килгән яңы технология булып тора. "ЛЭПБУК" - тың төржөмөһе "ЛЭП" – "тубык" (колени), "БУК" - "китап" (книга) тубыкка һалып карай торған китап (накаленная книга). Йөғни ул тулы мөғлүмөт тулланған китап. Икенсе төрлө ЛЭПБУК - ты кылдан эшләнгән китап, папка тип тө өйтергә була. ЛЭПБУК - тың нигеҙә булып папка йөки һаты һатырғаға йөбөшөрөлгән бөләкөй китаптар, папка – йөймөләр, конверттар, тәзрөләр, ишөктәр, кеһөләр, уктар һ.б. булыуы мөмкин һәм ошо китаптарға өйрөнө торған тема буйынса тулы материал тулана.

МАКСАТЫ

Баланың тира-йүндө танып бөлөү һәләтен үстөрөүгә булышлык итеү, аралашу мазөниөтө менән бергә өзөп-өхлак һыҙаттарын тәрбиәләү.

БУРЫСТАРЫ

- ✓ эзләнеү-тикшеренеү эшмәкәрлеген формалаштырыу;

- ✓ баланың фекерләү һәләтен, ахыл һәм интеллектуаль үсешен төммин

итеүгә булышлык итеү;

- ✓ тема буйынса йөйылған мөғлүмәттә баланың теләгә буйынса ойшторорға ярзам итеү;

- ✓ бөйлөнөшлө телмәр үстөрөү;

- ✓ үз эшенә баһа бирергә күнөктөрөү;

- ✓ теманы өйрөнөүгә һәм иста калдырырға теләк уятыу, йөйылған мөғлүмәттә бер бөтөн итеп күрә бөлөү һәләтен киңөйтөү;

- ✓ һәр балала тира-йүндө танып бөлөүгә, эзләнеү-тикшеренеү эшмәкәрлегенә хызыҡһиңиңиң тойғоһо тәрбиәләү;

ЭШ ЭТАПТАРЫ

- Проект теманың һайлау. Проблема хыуыу.

- Темаға ярашлы эш планын төзөү. Эзләнеү – тикшеренеү эшмәкәрлеген башлау: төрлө мөғлүмәттәр йөйыу, көрөклө өзөбиөт укыу, ата-өсөләр (заңонлы өөкилдәр) менән тығыз бөйлөнөштә булыу.

- Макөт төзөү: ябайҙан катмарлыға төрлө уйындар, үстөрөүсө күнөгөүзәр һ.б – кеһөләрҙә, блокноттарҙа, китапсыктарҙа, китап йөймөлөрдә, һәр төрлө формалы конверттарҙа, карточкаларҙа материал урынлаштырыу.

- Йомғатлау, һығымта яһау.

ТУЛЛАНЫУ ӨСТӨНЛӨГӨ

- катмарлы мөғлүмәттә аңларға ярзам итеү;

- танып бөлөү һәм ижади фекерләүзә үстөрөү;

- "Хызык булмаған" теманы ла хызыкһиңдира;

- материалды өңөл ысул менән хөтөрлөргә ярзам итеү;

- мауыктырғыс һәм файҙалы ойштороу эшмәкәрлеген үткәреү өсөн

балаларҙы бөрлөштерә;

БАЛАЛАР ӨСӨН ӨНӘМИӨТӨ

Һәр бала тира – йүндөгө ысынбарлыҡты үзөнө бер төрлө, үзөнөлеклө итеп кабул итә һәм алған мөғлүмәттә үзөнө эшкөртә. Ошонан сығып ғалимдар балаларҙы 4 төргә бүлө:

1. Визуал – күрөп иста калдырыусы балалар. Был балалар өсөн материал сағыу бизәлгән булыуы менән отошло. Күрөү һәләтө яхшы үсөшкөн бала сағыу һүрөттөрдән күберәк мөғлүмөт ала.

2. Аудиал – ишетөү һәләтө яхшы үсөшкөн балалар. Был типтағы балалар менән предметтар йөки вахифалар тураһиңда һөйлөшөү яхшы һөзөмтө бирә.

3. Кинестөт – предметты тотоп карау һәләтө үсөшкөн балалар. Был балалар менән күпсөлөк хөрөнөт итеү, предметтарҙы тотоп карау көүөк күнөгөүзәр нөтижөлө.

4. Дискрет – логик яктан һәләтә үрәшкән балалар. Был типтағы балалар менән материалды дөйөмлөштөрөү мөһим, уларға материалдың нигезен күрөү һәм үз ара бәйләнешен табуу зур роль уйнай.

Әлбиттә, ошонан сығып баланың йөш үзәнсәлеген, һәләтен, характерындағы төп һызатын иҫәпкә алып ЛЭПБУК проект технологияһын төрлө максатта, төрлө эшмәкәрлектә кулланырға мөмкин. Бала төмаға ярашлы материалды үз аллы йәки ата-әсәһе менән берлектә йыя, бер урынға туплай, өйрәнә торған тема буйынса мөглүмәттә аңлай, төшөнә. Проект эшен ойштороу барышында балалар үз-ара аралаша, бер-берәһенә йөгөнтө йһай, педагог контролер ролен түгел, ә консультант ролен үтәй. Дөйөм алғанда, ЛЭПБУК технологияһы баланың эзләнәү-тикшеренәү эшмәкәрлеген, ижади һәләтен һәм аралашыу күнемһөн асыуға булышлык итә. Үз ҡулы менән эшләгән материалды бала теләһә ҡайһы вақытта асып ҡарай ала. һәм был бала өсөн, ҡызыклы, мауықтырғыста!

ТӘРБИӘСӘЛӘР, АТА-ӘСӘЛӘР ӨСӨН ӘҺӘМИӘТӘ

ЛЭПБУК технологияһы ижади бәйләнеш булдыра:

- бала ↔ педагог (ойштороу эшмәкәрлегә);
- педагог ↔ ата-әсә (партнерҙарса бәйләнеш);
- ата-әсә ↔ бала (проект эшмәкәрлегә, педагогик процестың төп хатнашыусылары);

КӨТӨЛГӘН ҺӨЗӨМТӘ

Өгәр ҙә режим барышында, ойштороу эшмәкәрлегендә ЛЭПБУК проект технологияһын уңышлы файҙаланһаҡ:

- ✓ баланың үз аллы фәкерләү һәләте үрәсәк;
- ✓ тирә-йүндә танып беләүгә ҡызыкһынһыу артасаҡ;
- ✓ ойштороу эшмәкәрлегә күпкә ҡызығыраҡ һәм фәһемләрәк үтәсәк;
- ✓ балаға башлаган эште аҙағына тиклем өткөргә, эш һөзөмтәһен күрһөтөргә өйрәтәсәк;
- ✓ ата-әсәләр (законы вәкилдәр) менән бәйләнеш күпкә нығынасаҡ, бәләм-тәрбиә биреү процесты балаға һәм ата-әсәләргә йүнәлтеләсәк, уларҙың ҡызыкһынһыуы, шөһси һәләттәре бергә асыласаҡ;

ПРАКТИК ӘҺӘМИӘТӘ

Балалар баҡсаһында ЛЭПБУК технологияһы алымын кулланып ойштороу эшмәкәрлектәре үткөрөлә. Балалар, ата-әсәләр менән берлектә төрлө темаларға ЛЭПБУК-тар эшләнелдә: миңгелдәргә арналған (көз, ҡыш йөй, яз), "Башланғыс ябай математик төшөнсәләр биреү", "Ҡыр хайуандары", "Йорт хайуандары", "Сәскәләр", "Бөжөктәр" "һыу", "Эттәр", "Ағастар", "Ҡоштар" һ.б.

Йомғаҡлап шуны өйтергә була, бындай эш формаһы балаларҙың ҡызыкһынһыуын, инициативаһын, ижадилығын үстөрөүгә ярҙам итә. Бала үз ҡитабының төзөүсәһе генә түгел, ә дизайнеры, һүрәтләүсә рәссам, үз йомактарын, шиғырҙарын ижад итеүсә лә. Бындай ҡызыклы эш формаһы

баланың шөһси үрәшенә, һәләтен үстөрөүгә ыңғай мөмкинлектәр тыузырыуға булышлык итә. Педагогтың бала менән аралашыуын, бер-берәһенә ышаныслылык булдырыуы формалаштыра. Әлбиттә, был йүнәлеш тәрбиәсәләргә бер ҡалып буйынса ғына түгел, ә аңыса эш алымдары кулланып эшләргә мөжбүр итә. һәр аңы идея – илһамландыра, тәҗрибә – эшләй, алым – батшалык итә.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ФОЛЬКЛОРА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ С ДОШКОЛЬНИКАМИ

А. Р. БУРАНШИНА,

инструктор по физическому развитию
МДОБУ «ЦРР - д/с Белочка»

Полноценное физическое развитие и здоровье ребенка – это основа формирования личности. Согласно исследованиям специалистов 75% болезней взрослых заложены в детстве. Только 10% детей приходят в школу абсолютно здоровыми. Среди отстающих детей 85-90% отстают не из-за лени или недоразвитости, а вследствие плохого состояния здоровья.

Современные условия жизни (транспорт, комфорт в квартирах и т.д.) способствуют уменьшению двигательной активности детей, а такие явления, как гиподинамия, двигательное «голодание», наблюдаются как в семье, так и в дошкольных учреждениях.

В связи с этим возникла необходимость совершенствования двигательного режима детей в дошкольном учреждении и обязательно в домашних условиях, который будет способствовать воспитанию здорового ребенка и его разностороннему развитию. В основу разработки двигательного режима лег ряд принципов: оздоровительная направленность, естественное стимулирование двигательной и интеллектуальной активности.

В последние годы, наряду с поиском современных моделей воспитания, возрастает и интерес к фольклористике, возрождаются лучшие образцы народной педагогики.

Фольклор – одно из действенных и ярких средств ее, тающий огромные дидактические возможности. Знакомство с народными произведениями обогащает чувства и речь малышей, формирует отношение к окружающему миру, играет неоценимую роль во всестороннем развитии детей, отсюда вытекает следующая цель: посредством элементов устного народного творчества разнообразить процесс физического воспитания, вызвать у детей стойкий интерес к занятиям физкультурой, «оживить» этот процесс, обеспечить соответствие между эмоциональным, умственным, и физическим развитием дошкольников стали использовать в своей работе и

Курмас байрамы

«Ақбузат» балалар баксаһы коллективы балаларҙың үз телендә аралашыуына, башкорт халкының йолаларын, ғөрөф-ғәзәттәрен өйрәнеүенә зур игтибар бүлә. Яңыраҡ безгә, ата-әсәләргә, «Бәпембә» сығарылыш төркөмөнөң матур тамашаһын—Курмас байрамын күрергә насип булды.

Тәрбиәселәр Ташбулатова Әлфиә Әдиф кызы, Хәсәнова Әлфиә Шәфкәт кызы балаларға аралашыу формаһында йоланың нескәлектәрен өйрәтте, уның килеп сығышы, курмастың файзаһы тураһында бәйән итте. Тәрбиәләнеүселәр зә бойҙай, икмәк тураһында йырҙар, такмактар йырланы, әйтемдәр, мәхәлдәр әйтте, йолаға арналған кызыклы уйындар уйнаны, бейене. Был алымдар

балаларға башкорт халкының тәбиғәт менән айырылғыһыз икәнән иҫбат итте. Йыһангирова Гөлнарә Марат кызы өләсәй ролендә байрамды йәнләндерһә, музыка яғынан Кунакбаева Гөлнәзирә Роберт кызы сараны бизәне. Иң һуңынан балалар кыззырылған курмас тәмләп, төрлө теләктәр теләне.

Ата-әсәләр исеменән—Г.Муллахмәтова.

«Акбузат»тар йола наклай

Сибай калаһының «Акбузат» балалар баксаһында халкыбыздың йола байрамдарына, гөрөф-ғәзәттәренә айырыуса зур иғтибар бирелә. Кескәй сактан башкорт мөхитен тойоп, халкыбыздың тарихын, мәзәниәтен һәм телен өйрәнәп үскән балалардың рухы ла ныклы һәм көслә.

Күптән түгел бында уртансы һәм мәктәпкә әзерлек төр-көмдәре катнашлығында «Каз өмәһе» байрамы үткәрелде. Сакырылған кунактар араһында «Акбузат» башкорт балалар баксаһын асыуға зур көс һалыусы шәхес, Акмулла исемендәге Башкорт дәүләт педагогия университетының «Мәктәпкәсә йәштәге педагогика һәм психология» кафедрасы доценты Ф.Ф. Азнабаеваның, кала мөғариф бүлгәе начальнигы Ф.Ә. Хәсәновтың, мәктәпкәсә беләм биреү буйынса методист Л.Ш. Янбаеваның булуы сараға мәртәбә өстәнә.

«Акбузат»тардың «Ағинәйзәр» кала ойошмаһы менән хезмәттәшлек итеүе тик ыңғай һөзөмтәләр генә бирә. Хөрмәтле ағинәйзәрәбез Фәниә Сарбулатова, Венера Йәнбәкова һәм Фәрзәнә Фәткуллина катнашлығындағы «Каз өмәһе» байрамы матур бер тамашаға әүерелде. Улар кыззар һәм малайзарзы ата-бабаларзан калған был матур йоланың үзенсәлектәре, каз йолкоу тәртибе менән таныштырзы. Унан барыһы ла бергәләп өмәнең төп өлөшөнә, каззарзы «йолкоу-

ға» күсте. Бәләкәстәр ак сепрәктән тегеп эшләнгән каз түшкәләрен кулдарында килешле генә итеп тотоп «эшкәртте», ыңғайында йырзар йырлап, такмактар әйтте. Артабан бәләкәс кенә кулдарын ак мамыкка тығып ак теләктәрен теләнә. Араларында йомак койоп, такмак әйтеүселәр зә табылды. һуңынан кыззар шишмәнән һыу алып килеп, каззарзы ап-ак итеп йузы. Эш бөткәс, уйнарға ярай тигәндәй, өмә тамамланғас барыһы ла бергә төштә, төрлө уйындар уй-

наны. «Каз өмәһе» йолаһын карап, бай тәьсәраттар йыйған кунактар «Акбузат» балалар баксаһы мөдирә Розалия Ғәлиән кызы Изрисоваға, тәрбиәселәр Ғәлимә Филкәт кызы Фәтхетдиноваға, Әлфиә Әдиф кызы Ташбулатоваға, Әлфиә Шәфкәт кызы Хәсәноваға, музыкаль етәксә Гөлнәзирә Роберт кызы Кунакбаеваға, ағинәйзәргә зур рәхмәт белдерзе, уңыштар теләнә.

Айгөл Торсонбаева.
һүрәттә: йәш өмәселәрзәң
әше ырамлы

Первомай звал петь и танцевать!

Начальник отдела культуры администрации ГО Элиза Гумеровна Киреева вручила победителям заслуженные грамоты.

Среди дошкольных учреждений первое место присуждено д/с «Сулпылар»; второе место - д/с «Белоснежка», д/с «Светлячок»; третье место - д/с «Акбузат», д/с «Теремок».

Среди общеобразовательных школ первого места удостоился танцевальный коллектив «Салтанат» гимназии-интерната; второго места - лицей «Ирандык», гимназия; третьего места - Башкирский лицей им. Р. Уметбаева.

Среди ссузов и вузов на первом месте народный ансамбль танца «Ете ырыу» СИБГУ; на втором месте - народный ансамбль танца «Акйондоз» педколледжа, народный ансамбль танца «Сармат» СИБГУ; на третьем месте - СМПК.

Среди учреждений дополнительного образования первое место занял образцовый ансамбль эстрадного танца «Аллегро» ДМШ; второе место - образцовые ансамбли танца «Оскон» ДШИ и «Гульдар» ЦДТ; третье место - образцовый ансамбль танца «Толпар» и образцовая студия танца «Малика», оба из ДШИ.

Среди эстрадных коллективов первое место у образцового ансамбля эстрадного танца «Пин-код» ЦНКД; второе место - у ансамбля современного танца «Эйфория» ЦДТ и театра танца «Лазурит»; третье место - у студий танца «Мандарин» и «Индиго».

Ряд участников стали победителями в номинациях «Семейный танец», «Сольный танец», «Самый старший участник конкурса».

Окончание. Начало на 1-й стр.

- Разрешите поздравить вас с замечательным праздником Весны и Труда, - обратился к собравшимся Рустем Ахметкаримович. - Первомай всегда был очень значимым событием, он олицетворяет труд - облагораживающий, созидательный, вдохновляющий на великие дела, а также взаимопонимание, взаимоуважение занятых им людей. И, конечно, это праздник весеннего обновления.

Хочу выразить искренние слова благодарности сибайцам за добросовестный труд на их рабочих местах, за активную жизненную позицию. Наши горожане всегда умели и умеют работать. Мы вместе в течение предыдущих недель благоустраивали в преддверии праздников наш Сибай, выходили на экологические субботники. Спасибо всем!

Сегодня улицы, парки, общественные территории уже преобразились, и мы эту работу продолжим. Во многом все те положительные изменения, что происходят в городе, - это результат нашей совместной работы.

рот, общественных и дворовых территории, мест отдыха в рамках реализации программ «Формирование современной городской среды на территории ГО г. Сибай», «Башкирские дворики», проекта «Программа поддержки местных инициатив».

Глава администрации проинформировал горожан о недавнем весомом результате - 3 месте, которое наш городской округ г. Сибай занял в номинации «Муниципальная экономическая политика и управление муниципальными финансами» конкурса «Лучшее муниципальное образование Республики Башкортостан», отметив, что данный успех добыт общими усилиями сибайцев и местного руководства.

К Первомайскому празднику, проходящему в Год семьи, было приурочено торжественное вручение молодым семьям государственных сертификатов на получение материнского (семейного) капитала. Из рук Рустама Ахметкаримовича их получили супруги Наталья и Михаил Климовы, Альмира Мингажева и Ильшат Тансыккужин, Аида и Артур Ишбердины, Олеся и Андрей Верстак.

Кроме того, по доброй традиции администрация ГО продолжает чествовать семьи, где родились двойни. Памятный подарок - коляски - получили Степан и Надежда Дегтяревы.

Всех мам и пап поздравили с пополнением в семьях и пожелали, чтобы детки росли здоровыми, жизнерадостными и счастливыми.

Как повелось уже на протяжении ряда лет, в праздничный день 1 мая были оглашены итоги прошедшего в городе фестиваля-конкурса танцевальных коллективов «Медный каблучок». В нем приняли участие 39 лучших хореографических коллективов Сибая. В течение месяца жюри из 164 танцевальных номеров разных стилей и направлений выбирало самые яркие и талантливые.

каблучок».

А затем состоялся гала-концерт, где отличившиеся на фестивале доказали свое мастерство. В который раз можно было убедиться, что Сибай богат не только людьми трудолюбивыми, проявляющими себя на производстве, других сферах городского хозяйства, но и творчески одаренными.

В ходе концерта обратили на себя отдельное внимание самодеятельные артисты системы здравоохранения. Их несомненные плюсы - массовость (участвовали медсестры, врачи), исполнительское мастерство. О серьезности подготовки к фестивалю свидетельствуют специально пошитые красивые костюмы. Кстати, ЦГБ явилась единственным среди предприятий города коллективом, принявшим участие в «Медном каблучке». Артистам вручили подарок - чайный сервиз - и призы, в том числе и председателю профкома здравоохранения Басиру Маратовичу Шарипову.

Наряду с победителями фестиваля, порадовали в тот день зрителей своим искусством также народные песенные коллективы «Милляш», «Уралочка - Мироколица», вокалисты Галия Бжикова, Ляйсан Ниязгулова, Роберт Муллакаев, Анастасия Гаврилова, Райса Нугуманова, народный ансамбль танца «БНйыкай» и др.

...Более трех часов длилось праздничное действо, и когда, под занавес, прозвучали последние пожелания ведущих, как это всегда бывает, над площадью воцарилось яркое солнце, а в воздухе потеплело. Первомай продемонстрировал переменчивость настроения Весны. Не зря ее называют временем приятных чаяний и надежд, ожидания теплых дней, улыбок, счастливых мгновений. И пусть начавшийся месяц станет яркой точкой их отсчета для всех горожан!